

pedire etiam Moniales suas a persolvendis ejusmodi poenitentis extraordinariis. *Fromageau.*

NOTA. Vide Casum 3. V. *Confessarius*. Absurdum foret, si solis Religiosis & Monialibus existentibus in statu ac professione poenitentiae, ubi necessitas poscit, non possent imponi extraordinaria opera poenitentiae praecise ob metum suspicionum, cum suscipi possint etiam ex aliis motivis v. g. devotionis, voti, arcendae, sedandae, superandae tentationis, impetrandae certae a Deo gratiae &c.

CASUS LXIX. Provincialis quidam, Superior Monasterii Monialium potestne Monialibus sub poena invalidae Confessionis prohibere, ne confiteantur in parlatorio?

R. Potest id prohibere gravibus de causis. *Fromageau.*

CASUS LXX. Presbyter quidam ante celebrationem Missae meminit peccati mortalis, quod in ultima Confessione omiserat; cum autem Missam differre non possit, celebrat absque nova Confessione.

R. Tenetur confiteri, quam primum possit. *Trid. Sess. 23. c. 7.* Et hoc praecipuum ocyus confitendi post Missam obligat in omni casu, in quo Confessio ante Missam est de praecipuo. Cum ergo Sacerdos, qui recordatur alicujus peccati mortalis in ultima Confessione omitti, teneatur illud confiteri, antequam ad Aram accedat; sequitur necessario, eum, si non possit confiteri ante Missam, obligari ad Confessionem ejusdem, quam primum fieri possit. *Card. de Lugo, Girib. de Euch. C. B.*

NOTA. Si peccatum illud fuit scienter omisum, ac proin nunquam nec directe nec indirecte per claves Ecclesiae remissum, merito locum habet propositio damnata ab Alexandro VII. 38. & 39. Si autem peccatum ex oblivione omisum jam fuit indirecte remissum, non urget lex naturalis vel divina ad statim confitendum.

CASUS LXXI. Cajus meminit, se in Confessione Paschali ex oblivione duo peccata mortalia omisisse. Teneturne ad aliam Confessionem eodem adhuc anno?

R. Si Cajus Confessus est alia peccata mortalia, non tenetur vi praecipui ad aliam Confessionem; quia praecipuum Confessionis annuae, juxta Concilium Lateranense, non imponit aliam obligationem, quam ut quis discussa diligenter conscientia sua in Confessione exponat ea peccata, quibus se mortaliter Deum offendisse recordatur. Verum si peccata, quae Cajus confessus est, erant tantum venialia, debet durante anno confiteri peccata, quae in Confessione Paschali ex oblivione omisisse se recordatur; quia, cum praecipuum non cadat principaliter ac per se nisi in peccata mortalia, Cajus
non

non satisfecit praecipuo confitendo tantum peccata venialia. *Lugo disp. 15. n. 164. Dian. par. 4. Girib. C. B.*

CASUS LXXII. Sacerdos quidam immediate ante Missam confessus meminit jam ad aram confitens, se in Confessione alicujus peccati involuntarie oblitum fuisse. Teneturne elicere actum contritionis de peccato isto?

R. Si Sacerdos in Confessione immediate ante Missam peccata habuit dolorem universalem de omnibus peccatis commissis, non tenetur elicere novum actum contritionis: si autem dolor iste se tantum extendebat ad peccata in Confessione exposita non comprehensis aliis peccatis, tenetur elicere actum contritionis; quia peccatum istud, utpote nunquam retractatum, quam primum occurrit memoriae, producit in anima effectum suum. Nihilominus si dolor, licet restrictus ad peccata confessa solum, fuisset tamen conceptus ex motivo universali v. g. bonitatis divinae offensae, vel ex metu gehennae promeritae, Sacerdos non foret obligatus ad elicendum actum contritionis; quia talis dolor ob universalitatem motivi, ex quo fuit conceptus, virtualiter se extendit ad omnia peccata, cum omnia sint offensa Dei, & omnia infernum mereantur. C. B.

NOTA. Solus metus dolorum inferni ne quidem in Sacramento sufficit ad obtinendam veniam.

CASUS LXXIII. Sylvester monetur, Confessarium suum dormisisse durante Confessione. Teneturne repetere Confessionem suam?

R. Non tenetur, si tantum confessus est peccata venialia. Si vero confessus est etiam mortalia, & determinate sciat, ad quale peccatum Confessarius non adverterit, debet de novo confiteri, sed solum illud peccatum, ad quod Confessarius non advertit: si id non determinate sciat, debet repetere totam Confessionem, supposito quod longa ac proluxa non fuerit; si enim longa fuit, sufficeret, si dicat in nova Confessione: dubito, aut scio, Confessarium meum non attendisse ad duo, tria, quatuor peccata mortalia, & in ea Confessione me accusavi de hac vel illa specie peccatorum. *Lugo disp. 16. n. 607. Puteobon. q. 3. a. 7. Girib. de poen. C. B.*

CASUS LXXIV. Franciscus confitetur in articulo mortis cuidam Confessario ordinario, ab eoque absolvitur a casibus reservatis & censuris, quas incurrit. Teneturne iterum reconvalefcens ex hac infirmitate se sistere Superiori pro nova absolutione?

ꝑ. Quoad casus reservatos non tenetur se sistere : cum enim juxta Concilium Tridentinum in articulo mortis nulla sit reservatio, certum est, eum directe fuisse absolutum. Verum tenetur se sistere pro absolutione a censuris, & quidem sub pœna incurrendæ ejusdem censuræ. *Lezana, Tamb. Gobat. C. B.*

CASUS LXXV. Parochus quidam vocatur ad excipiendam confessionem infirmæ, & reperit eam esse concubinam commorantem in domo concubinariæ.

ꝑ. Debet transferri in alium locum, si absque periculo & scandalo fieri possit ; si concubiniarius consentire nolit, non est absolvendus a Parocho. Si autem timendum foret, ne per translationem augeatur infirmitas, aut infirma diffametur, Parochus conatur inducere concubinariæ, ut matrimonium cum ea contrahat, supposito quod convenienter fieri possit. Si neque id fieri potest, nihil non agat Parochus, ut concubiniarius arceatur ab accessu ad infirmam. Denique excitanda est infirma ad sincerum dolorem de peccatis præteritis, & dein absolvenda, si quoad hoc reperitur rite disposita ; quia sic occasio proxima sit remota, & periculum non nihil levius. *S. Basil. in Const. Mon. c. 4. C. B.*

NOTA. Constitutiones S. Basilii non sunt ad rem ; per solum actum doloris internum occasio externa proxima non transit in remotam. Christus præcipit erui oculum dextrum & amputari manum dextram, si nos scandalizent. Igitur infirma sub prætextu curet se ferri in aliam domum, etsi exinde oriantur suspiciones vel rumores.

CASUS LXXVI. Post trinam denunciationem matrimonii Cajam inter & Sergium Bertha soror Cajæ confitetur Parocho, se aliquando peccasse cum Sergio : Parochus ipsi pro pœnitentia injungit, ut veniat extra Confessionem, & impedimentum affinitatis declaret.

ꝑ. Bertha non tenetur acceptare hanc pœnitentiam, utpote juri naturali contrariam, cum vi ejusdem deberet semetipsam diffamare, propriam allegando turpitudinem extra Sacramentum, id quod nunquam cuiquam imponi potest. *S. Th. 2. 2. q. 70. a. 1. ad 2.* Omne id, ad quod obligatur, sive dein injungatur ipsi a Parocho, sive non, consistit in hoc, ut clam moneat Sergium de hoc impedimento, ut dein iste vel petat dispensationem, vel penitus desistat a contractu matrimonii. *C. B.*

NOTA. Bertha, si existimet, monitionem vocalem sibi fore periculosam, possit eam facere per literas *cæcas*, ut vocant, sine subscriptione.

CASUS LXXVII. Pœnitens quidam scit, se probabiliter detecturum novum peccatum in confessione exponendum ; si diutius examinaret conscientiam suam. Nihilominus postquam discussit conscientiam per temporis spatium, quod communiter necessarium judicatur pro similis conditionis hominibus, accedit ad confessionale, & confitetur ea peccata, quæ actu memoria tenet. Estne hæc Confessio valida ?

ꝑ. Est valida ; quia nemo tenetur ad instituendum examen conscientia tanta exactitudine, ut excludatur omnis probabilitas quidpiam adhuc detegendi, si diutius inquirat ; alias enim Confessio vera carnificina foret pro quibusdam hominibus. Hinc, cum in casuposito supponatur, pœnitentem diligenter examinasse conscientiam suam, dicendum, eum ad nihil ultra teneri. *C. B.*

CASUS LXXVIII. Devotula quædam de hoc solum in Confessione se accusat ; quod non consenserit inspirationibus divinis. Estne absolvenda a Confessario ?

Non est absolvenda. *Card. de Lugo disp. 16. de pœnit. n. 103.* non consentire enim inspirationibus divinis peccaminosum non est, nisi id cuiquam occasio sit transgrediendi præceptum aliquod. *C. B.*

NOTA. Si inspiratio fertur ad bonum opus determinatum, de quo verosimile est, illud inspirari a motione divina, sicut Apostolus dicit : Charitas Christi urget, merito dolet, & de hoc solo absolvi potest.

CASUS LXXIX. Mulier quædam non vult confiteri nisi in genere, dicendo : accuso me de omnibus peccatis meis venialibus. Confessarius ipsi absolutionem denegat, præterdens, ad valorem Sacramenti necessarium esse, ut confiteatur aliquod peccatum commissum saltem veniale in particulari.

ꝑ. Bene agit Confessarius : cum enim ex una parte valde dubium sit, an peccata venialia solum in genere confessa sint materia sufficiens pro validitate Sacramenti, & ex altera parte, dum agitur de valore Sacramentorum, semper sequendum id, quod est tutius ; certum manet, quoad hoc insistendum esse praxi communiter receptæ inter Fideles, & in Confessione semper declaranda esse peccata venialia commissa in particulari. *Suar. dis. 23. sect. 1. n. 10. C. B.*

CASUS LXXX. Pœnitens quidam cum pertinacia recusat se sistere Superiori pro absolutione a casu reservato. Superior cedens obstinationi pœnitentis Confessario ordinario concedit facultatem absolvendi. Potestne ex hac permissione pœnitens absolvi ?

3. Si pœnitens præter periculum perdendi quidpiam de existimatione sua, id quod Sacramento pœnitentiæ intrinsecum est, habeat rationes legitimas timendi quodpiam aliud incommodum notabile ex accessu ad Superiorem, potest absolvi a casu reservato vi permissionis factæ Confessario ordinario. Si autem obstinatio ipsius tantum oritur ex metu cujusdam difamationis inseparabilis a Sacramento, permissio absolvendi facta Confessario habenda est pro nulla; quia dispositio pœnitentis potius perseverandi in peccato quam salutarem adeo pudorem subeundi eum reddit penitus incapacem recipiendæ absolutionis. *Gobat. t. 1. tr. 7. n. 732. De Lugo de pœn. disp. 20. sect. 20. n. 238. Et 240. C. B.*

CASUS LXXXI. Titius sub ipsa absolutione recordatur alicuius peccati mortalis, quod primum declarat, dum Confessarius formam absolutionis jam pronuntiaverat.

3. Per se loquendo absolutio non est valida; quia Titius sciens & volens reticuit peccatum, quod potuisset & debuisset declarare, antequam Confessarius formam absolutionis integram pronuntiavit. Dixi, *per se loquendo*; nam si ex perturbatione animi id factum, aut eoquod bona fide crederet, ob reverentiam Sacramenti non esse interpellandum Confessarium, absolutio fuisset valida, pœnitensque absolutus directe a peccatis ante absolutionem expositis, & indirecte ab expositis post absolutionem. C. B.

CASUS LXXXII. Petrus confitetur plura peccata gravia cum sincero dolore, quod peccaverit, sed absque omni emendationis proposito formali & explicito; imo actu iudicat, se brevi relapsurum in eadem peccata. Estne hæc Confessio absolute habenda pro invalida?

3. Non est invalida; quia juxta Concilium Tridentinum ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ tantum requiritur dolor supernaturalis, qui excludat voluntatem peccandi. Cum autem propositum virtuale & implicitum non minus excludat voluntatem peccandi quam propositum formale & explicitum, dicendum est, defectum propositi formalis non reddere Confessionem invalidam. Denique voluntas non peccandi de cætero non infirmatur per hoc, quod quis iudicet, se brevi relapsurum: cum enim propositum sit actus voluntatis, & iudicium actus intellectus, hi duo actus non sunt sibi invicem oppositi; videmus utique semper pios & eximie sanctos, concipientes proposita non peccandi, & tamen in perpetuo timore versantes, ne peccent. *Zuccher de pœn. ad Cas. 1. Et 2. Jun. n. 29. Et 22. Et alii. C. B.*

NOTA. Circa peccata mortalia, sicut requiritur singulorum detestatio explicita, ita etiam requiritur propositum explicitum. Idem dicendum de venialibus plene deliberatis.

CASUS LXXXIII. Franciscus dubitat de valore suæ ultimæ Confessionis, quia eam peragendo non renovavit actum contritionis, quem elicit die præcedente.

3. Confessio fuit valida; quia Sacramentum pœnitentiæ administratur in forma iudicii: sicut autem in iudicio potest notabile tempus intercurrere inter terminationem causæ & publicationem sententiæ, sic potest etiam aliquod temporis intervallum poni in iudicio instituto in sacro Tribunali pœnitentiæ. Hinc, si Franciscus non retractavit dolorem de suis peccatis pridie conceptum, aut interea non commisit novum peccatum, dici potest, actum doloris pridie elicitum adhuc moraliter perseverasse, & consequenter Confessionem Francisci in casu proposito fuisse validam. *Gobat. tr. 6. n. 157. Tam. l. 1. c. 2. §. 4. Et 5. Cleric. de pœn. decis. 13. n. 8. C. B.*

NOTA. Pœnitentia non solum est iudicium, sed etiam Sacramentum, quod exigit quendam unionem inter materiam & formam. Hinc summe probandus est usus receptus non minus Confessariorum, ante absolutionem a pœnitentibus renovationem contritionis exigentium, quam Parochorum hanc methodum suos docentium.

CASUS LXXXIV. Petrus non amplius confessus a tribus mensibus, plurimumque peccatorum mortalium sibi conficius confitetur tandem, sed sine omni examine conscientiæ; quin tamen peccatum aliquod omiserit. Fuitne hæc Confessio valida?

3. Per se loquendo non fuit valida; quia Petrus faciendo Confessionem trimestralem absque examine conscientiæ peccavit mortaliter, cum Concilium Tridentinum examen conscientiæ ante Confessionem institui præceperit sub pœna peccati mortalis. Dein integritas Confessionis non excusat Petrum; quia per accidens factum est, ut ea fuerit integra; & quantum erat ex parte ipsius, evidenter se exposuit periculo omittendi quodpiam peccatum grave, id quod Confessionem reddidisset invalidam. Dixi, *per se loquendo*; si enim Petrus ex ignorantia aut bona fide confessus fuisset absque prævio examine, aut si Confessarius suppleisset defectum examinis per varias interrogaciones, Confessio dicenda foret valida. *Card. de Laurea disp. 12. art. 9. §. 2. n. 203. Card. de Lugo de pœnit. disp. 16. n. 593. Cleric. de pœn. decis. 22. n. 15. Et seq. C. B.*

NOTA. Quemcumque demum conatum adhibeat Confessarius, etiam expertissimus, non efficiet, ut poenitens absque omni discussione conscientie ad sacrum Tribunal comparens ad proposita interrogatoria apertè ac convenienter respondeat. Hinc prudenter aget Confessarius, si poenitentem sic accedentem conscientiam examinandi methodum edoceat, ad usum ejusdem suaviter invitet, ac benigne dimittat.

CASUS LXXXV. Paulus profectæ admodum ætatis in Confessione se accusat, in juventute se plurima peccata commisisse, neque recordari, an ea confessus fuerit, sed formidare potius, ne non confessus fuerit.

R. Hæc ratio sola, quod nimirum non amplius recorderetur, an confessus fuerit peccata juventutis suæ, Paulum ad nihil ultra obligat; quia non tenetur actualem ejus habere memoriam, maxime si ea per ætatem jam notabiliter defecerit. Quod autem dicat, se formidare, ne non quædam peccata juventutis in Confessione omiserit, interrogandus est a Confessario, unde oriatur ista formido; si oriatur ex meris scrupulis, contemnenda est: verum si dicat, se formidare, ne non ex verecundia in Confessionibus omiserit quidpiam, quod scivit esse peccaminosum, aut saltem dubitavit, Confessarius eum hortetur, ut confiteatur illa peccata, quæ se omisisse formidat, posito quod bona fide omiserit: si enim non egisset bona fide in præcedentibus Confessionibus, eas omnes, utpote sacrilegas, repetere teneretur. *Girib. de poen. cap. 11. n. 4. & 6. Dian. part. 3. tr. 4. resol. 108. Modern. q. 4. art. 8. n. 14. C. B.*

CASUS LXXXVI. Paulus confitetur, se grave furtum commisisse, quin tamen exprimat, quamdiu rem ablatam injuste detinuerit.

R. Si Paulus eo tempore, quo detinuit rem alienam, sæpius & per distinctos actus renovavit propositum non restituendi, aut restituere noluit, etiam si se obtulisset occasio, confessio ipsius non fuit integra; quia per quemlibet novum actum, quo animum non restituendi obfirmaverat, commisit novum peccatum mortale. Verum si Paulus nunquam habuit occasionem restituendi, aut per dilationem restitutionis non fuit illatum notabile damnum domino rei, non tenebatur in ordine ad integritatem Confessionis declarare tempus, ex quo rem ablatam detinuit. *Bonacina de rest. disp. 1. q. 6. n. 10. & 11. Girib. cap. 5. n. 27. C. B.*

CASUS LXXXVII. Titius conjugatus peccavit cum Caja uxore Sempronii, putatque in Confessione sufficienter se explicasse peccatum suum dicendo: commisi adulterium.

R. Non

R. Non explicavit sufficienter peccatum suum; quia re ipsa commisit duplex adulterium ratione duplicis injulitiæ, unius adversus uxorem suam & alterius adversus Sempronium. C. B.

CASUS LXXXVIII. Petrus protulit plures blasphemias contra Deum, B. Virginem, & Sanctos; in Confessione autem non distinguit inter has diversas species blasphemiarum.

R. Peccavit contra integritatem Confessionis; quia non distinguendo inter has blasphemias, saltem eas, quas contra Deum protulit, omisit circumstantiam notabiliter aggravantem. Cum autem poenitens teneatur declarare hujusmodi circumstantias, Confessio Petri non erat integra. C. B.

NOTA. Hæc blasphemiarum probabilius differunt specie.

CASUS LXXXIX. Homo quidam plebejus certus est, se commisisse aliquod grave crimen duodecies; & tamen in Confessione dicit, se id commisisse decies aut duodecies.

R. Confessio ipsius est sacrilega, nisi ignorantia eum excuset. Dico, ignorantia quia ejusmodi homines plebei ex simplicitate numerum determinatum quandoque exprimunt per indeterminatum; ad quod specialiter attendendum Confessario. *Anaclet. tr. 14. disp. 8. q. 2. n. 31. La Croix l. 6. part. 2. cap. 167. n. 618. Suarez. disp. 22. sect. 5. n. 38. C. B.*

CASUS LXXXX. Adolescens quidam depravatus, qui sæpius jactaverat se de peccatis suis rapinæ & impuritatis, in Confessione tantum dicit, quod jactaverit se de quodam peccato mortali. An satisfecit integritati Confessionis?

R. Per se loquendo satisfecit; quia, cum tota malitia talis jactantiæ consistat in hoc, quod offensa Dei assumatur pro medio acquirendæ sibi gloriæ apud homines, certum est, Confessionem fore integram, etiam si poenitens tantum dicat: jactavi me de quodam peccato mortali. Dixi, per se loquendo; si enim adolescens iste habuisset pravam complacentiam in iis peccatis, de quibus se jactaverat, deberet specificare peccata, quæ fuerunt objectum pravæ complacentiæ & jactantiæ. *Palau T. 1. tr. 2. disp. 2. punct. 11. n. 5. Diana part. 3. tr. 4. resol. 161. Girib. de poenit. c. 8. n. 64. & seq. C. B.*

NOTA. Prima pars responsionis speculationem continet admodum periculosa: tot enim præbere scandala, quot proपालantur pravæ actiones; tot diffamare se turpitudinibus, quot quis commisit se gloriatur, actus sunt speciatim in Confessione explicandi. Cum igitur jactantia plerumque sit scandalosa, aliorumque inductiva ad similes peccatorum species, exprimendæ sunt species,

CA-

CASUS LXXXI. Sacerdos quidam plurium peccatorum contra castitatem sibi conscius in Confessione laicum se simulat, dicendo tamen, se emisisse votum castitatis.

R. Confessio hæc est valida; quia juxta opinionem communiorem votum solemne castitatis & simplex non differunt essentialiter; hinc, etsi Sacerdos iste mentiatur simulando se laicum, cum tamen declaret votum suum, nihil omittit eorum, quæ necessaria sunt ad valorem Sacramenti; sicque mendacium ipsius est tantum peccatum veniale. *Palau tr. 23. disp. unic. punct. 9. n. 6. Lugo de pœnit. disp. 16. n. 149.*

NOTA. Sacratio sui facta Deo ad ministeria sacra, & ea, quæ fit per vota religiosa aut votum simplex, terminantur ad cultus divinos valde diversos; & ideo execrationes instrumentorum probabilius differunt specie. Dein etsi nota Sacerdotii peccatum Sacerdotis non transferret in aliam speciem, quod perperam dicitur, illud saltem notabiliter aggravaret, Confessariusque, si nosceret circumstantiam Sacerdotii, alia prorsus ratione agendi uteretur, quam cum memorato in casu laico. Hinc quam longissime recedendum ab hac responsione tam in theoria quam in praxi.

CASUS LXXXII. Titius nesciens, quoties commiserit aliquod peccatum, confitetur, se illud commisisse vigesies aut circiter. Post Confessionem reperit, se illud commisisse trigesies.

R. Tenetur excessum hunc declarare in proxima Confessione; quia tam magnus numerus non fuit sufficienter expressus per additamentum *circiter* numero incerto adjectum. Imo cum excessus iste post Confessionem primum memoriæ occurrerit, id satis clare indicare videtur, in discutienda conscientia haud sufficientem fuisse adhibitam diligentiam; sicque Titium obligari ad reiterandam illam Confessionem tanquam invalidam. *Gobat. Tom. 1. tract. 6. n. 20. Lugo disp. 16. n. 79. Girib. de pœnit. tract. 7. cap. 7. n. 17. C. B.*

CASUS LXXXIII. Petrus sæpius, & distinctis valde vicem temporibus concepit propositum committendi adulterium; cumque in Confessione dicere recusaret, quoties tale concepisset propositum, a Confessario sine absolutione remittitur.

R. Jure sic egit Confessarius, quia cum in pravis desiderii committendi adulterium intervenerit interruptio moralis, dicendum est, Petrum plura, & quidem tot distincta peccata interna commisisse, quoties hi actus voluntatis moraliter interrupti fuerunt. Jam autem, cum juxta Concilium Tridentinum *Seff. 14. c. 5.* pro integritate Confessionis necessarium declarare omnia sua peccata, non solum quantum ad

spe-

speciem, sed etiam quantum ad numerum, evidens est, quod Confessarius in casu posito debuerit Petrum remittere sine absolutione. *Girib. de integ. Conf. c. 7. n. 36. C. B.*

NOTA. Juvandus fuisset poenitens per interrogationes, v. g. quoties circiter per mensem, hedomadem, diem?

CASUS LXXXIV. Poenitens quidem confitetur, se per mensem commisisse peccata gravia iræ & luxuriæ. Estne hæc Confessio sufficienter distincta?

R. Si poenitens quandoque per mensem retractavit actus iræ & lasciviæ, aut si lapsus ejusdem non fuerunt nimium frequentes, dico, Confessionem non esse satis distinctam: ratio est; quia cum actus interni retractantur, aut non sunt nimium frequentes, facile potest sciri numerus, qui sequenter exprimendus est, ut vult Concilium Tridentinum, & est praxis communis fidelium. Verum si poenitens nunquam retractavit hos actus, & sæpius quolibet die lapsus est, dico, Confessionem esse satis distinctam; quia omnes actus isti moraliter constituunt tantum unicum peccatum. *Camus in relect. de pœnit. part. 5. De Lugo disp. 16. sect. 14. n. 566. Tamb. de pœnit. l. 2. c. 1. §. 5. n. 32. & seq. C. B.*

NOTA. Juvandus poenitens, sicut Casu præcedente 93.

CASUS LXXXV. Poenitens quidam etsi diligenter discusserit conscientiam suam, detegere tamen non potest numerum determinatum peccatorum in eadem specie commissorum; hinc in Confessione exprimit numerum verosimiliorem addito verbulo, *circiter*. Postea vero cum ipsi occurrisset numerus determinatus peccatorum suorum, quærit, num teneatur omnia de novo confiteri exprimendo numerum determinatum.

R. Si numerus iste est minor numero verosimili in Confessione declarato, aut si excessus non est notabilis, ad nihil ultra tenetur; quia numerus minor jam continebatur in numero majori in Confessione expresso, & excessus, qui supponitur fuisse levis, sufficienter fuit declaratus per adverbium *circiter*. Sed si numerus determinatus est notabiliter major numero in Confessione declarato, tenetur poenitens declarare in proxima Confessione numerum eorum peccatorum, quæ excessum constituunt. C. B.

CASUS LXXXVI. Titius confitetur, se grave furtum commisisse; cum autem pertinaciter nollet declarare quantitatem summæ furto ablatae, Confessarius absolutionem ei denegat.

R. Ræ-

R. Recte denegat; quia, cum non solum probabile, sed etiam tutius sit, poenitentem obligari ad explicandas in Confessione circumstantias notabiliter aggravantes in eadem specie, Titius peccavit pertinaciter negando explicationem talis circumstantiæ Confessario id petenti. C. B.

NOTA. Quantitas Summæ determinat quantitatem miseriæ & contritionis proximo illatæ; & gravitatem obligationis ac modum ad restituendum. Igitur necessario exprimenda est.

CASUS LXXXXVII. Cajus homo avarus, cum horrea haberet plena frumento, publice monstrat indignationem suam, quod publicæ preces instituerentur pro frugibus terræ. Sufficitne, si in Confessione dicat, quod motu quodam impatientiæ abripi se passus fuerit?

R. Non sufficit; quia avaritia, ex qua processit hic actus, habet malitiam distinctam a malitia meræ impatientiæ. Accedit, quod, etiam si indignatio Caji non habuerit pro objecto preces, quatenus pertinent ad actus Religionis, sed præcise quatenus sunt medium pro obtinenda fertilitate, hic actus tamen semper includat defectum reverentiæ erga Religionem; quod & ipsum in Confessione exprimendum est utpote distinctum a peccato avaritiæ & indignationis. C. B.

NOTA. Ex eo, quod peccatum adjunctam habeat malitiam alterius speciei, non sequitur eam malitiam mere speculativam ascendere ad peccatum grave, nisi pravi motus animi, complacentiæ in malo, inclinationes malæ plena deliberatione foveantur. Advertendum insuper, non satis capi differentiam inter preces ut pertinentes ad actum Religionis, & easdem preces ut spectatas tanquam medium obtinendi fertilitatem.

CASUS LXXXXVIII. Titius habens votum castitatis in Confessione se accusat de fornicatione, quin meminisset declarare circumstantiam voti. Errorem hunc reparaturus dicit in proxima Confessione: violavi votum castitatis in materia gravi. Fuitne sufficienter emendatus error commissus in prima Confessione?

R. Fuit emendatus; quia, dum quis in Confessione declarat aliquam circumstantiam peccati, omissa inculpabiliter altera, sufficit, si in proxima Confessione declarat circumstantiam omissam in prima Confessione. *De Lugo disp. 16. de poenit. n. 652. Diana part. 1. Tr. 7. resol. 54. Viva prop. 50. ab. Innoc. XI. damn. n. 1. C. B.*

NOTA. Per hanc separationem neuter Confessarius satis intelligit statum poenitentis, & esse relativum actus, per quod tamen specificatur actus in specie infima; sicque nec prior Confessarius potuit, nec secundus

cundus poterit ex hac Confessione æquum ferre iudicium de culpa poenitentis. Necessarium igitur est, ut Titius exacte ac distincte confiteatur peccatum suum in altera Confessione.

CASUS LXXXXIX. Homo quidam plebeius audiens, sororem suam fuisse imprægnatam ab Amasio, eam ira commotus tam atrociter cædit, ut una cum prole, quam gestabat in utero, obierit. In Confessione autem solum dicit, se occidisse sororem suam, reticendo, quod fuerit gravida; idque, ut consuleret famæ fororis, quæ habebatur pro virgine. Estne valida hæc Confessio?

R. Probabilis non est valida; cum enim absque peccato possit declarare, quod occidendo sororem simul occiderit prolem, quam gestabat in utero, tenetur id declarare. Quis autem non videt, ipsum in casu proposito absque peccato potuisse in Confessione declarare sororem fuisse gravidam, cum eam occidisset? *S. Th. 2. 2. q. 73. art. 2. C. B.*

NOTA. Mortuæ non potest inferri præiudicium per hanc manifestationem criminis in confessionali.

CASUS C. Titius Confitetur, se in ultima Confessione omisisse tria peccata mortalia; cumque Confessarius vellet reiterari integram Confessionem, idque Titius recusaret, remittitur sine absolutione.

R. Si oblivio fuit adscribenda defectui sufficientis diligentiæ in discutienda conscientia, bene egit Confessarius; quia hæc Confessio re ipsa fuit nulla & sacrilega. Si vero oblivio præcise proveniebat ex defectu quodam memoriæ, prima Confessio fuit valida, & Titius solummodo tenebatur in secunda Confessione se accusare de peccatis ex oblivione prius omissis, ut directe ab iis absolveretur. C. B.

NOTA. Monendus est de obligatione, ea confitendi, quam primum menti occurrerint, & si peccaverit graviter, semper prima oblata occasione confitendi.

CASUS CI. Homo quidam rudis in genere se accusat, se sæpius jurasse, & frequenter admodum impuras cogitationes habuisse &c. Confessario interrogante circa numerum & gravitatem horum peccatorum, reponit, se nunquam in prioribus Confessionibus alio modo exposuisse peccata sua, quam in præsentem exponeret, & tamen nunquam a Confessario suo priori quidpiam interrogatum fuisse. Estne obligandus ad repetendas Confessiones anteriores?

R. Non est obligandus, si Confessiones illæ bona fide factæ fuerunt, ut supponitur. *De Lugo de poenit. disp. 16. C. B.*

Dist. Cas. Conf. Tom. I.

A a

No-

NOTA. Eiusmodi bona fides perrara est etiam in homine rusticano, qui quantumcumque rudis esse supponatur, communiter tamen novit, in Confessione explicandum esse numerum peccatorum; & hinc defectus priorum Confessionum solum ex negligentia, desidia, aut imperitia prioris Confessarii fluxisse censendus est. Tenetur ergo poenitens iste supplere numerum in quavis specie omissum, saltem circiter, in quo juvandum est a Confessario. Vide superius dicta Casu 93. 94.

CASUS CII. Bertha fenfit summam difficultatem in Confessione quorundam peccatorum: jam dubitat, an non ex pudore & verecundia reticuerit incestum cum fratre suo commissum; & quaerit, an sufficiat declarare hoc solum peccatum, quod reticuisse se dubitat, aut an teneatur integram Confessionem repetere.

R. Tenetur ultimam Confessionem integram repetere; quia, quamdiu dubitat, utrum voluntarie omiserit peccatum mortale, nec ne, dubitat, utrum Confessio fuerit integra, ac consequenter, an fuerit valida. In tali dubio autem praesumptio penitus est in favorem praecipiti. C. B.

CASUS CIII. Plebeius quidam saepius confessus Sacerdoti cuidam prorsus imperito, qui nesciebat distinguere peccata mortalia a venialibus, aut casus reservatos a non reservatis.

R. Non tenetur repetere illas Confessiones, si semper fuit bene dispositus, semperque bona fide accessit illum Confessarium. Si tamen noverit, se incurrisse casus reservatos, eosque discernere possit a reliquis peccatis, teneretur eos confiteri Confessario habenti facultatem a reservatis absolvendi. *Gobat. T. I. tr. 8. n. 193. Girib. de poenit. cap. 17. dub. 2. n. 10. C. B.*

CASUS CIV. Poenitens quidam confitetur, se peccasse cum meretrice, cui tamen nolit solvere summam, quam se pro usu corporis daturum promisit.

R. Probabilius est, quod non debeat absolvi a Confessario; quia in omni contractu oneroso, etsiam si agatur de re illicita, dum una pars exequitur id, ad quod se obligavit, iustum est, ut & altera pars expleat promissum suum: res enim etiam illicita est semper pretio aestimabilis, non quantum est illicita, sed ratione periculi, cui se exponit, qui eam exequitur. Dixi, probabilius esse; quia contraria opinio non omni probabilitate destituta est. *Homob. in exam. Eccles. part. 2. tr. 9. c. 6. q. 24. Diana tom. 8. tr. 7. resol. 59. §. 1. Girib. de rest. cap. 4. n. 8. & seq. C. B.*

No-

NOTA. Ego in mea Theologia doceo, omnes contractus sub conditione turpi esse jure naturae invalidos, nec parere obligationem, quia primum obligans deberet esse Deus, quod non convenit.

CASUS CV. Sylvester commisit peccatum mortale, quod tamen ipsi non occurrit; & hinc tempore Paschali tantum confitetur quaedam peccata venialia. Post mensem recordatur illius peccati, & quaerit, an teneatur de novo confiteri, ut satisfaciatur praecipiti?

R. Tenetur, quam primum fieri possit confiteri illud peccatum, quod in praecedente confessione omiserat; quia, quamdiu reus existit peccati mortalis, non satisfecit praecipito, confitendo tantum peccata venialia. *Suarez. Coninch. Layman. Sporer & alii. C. B.*

CASUS CVI. Potestne Titius in articulo mortis absolutionem recipere, si ignoret principalia fidei mysteria?

R. Si ignoret ea, quae essentialiter requiruntur ad valorem Sacramenti, qualia sunt dolor, propositum, aut mysterium Trinitatis & Incarnationis, Confessarius non potest eum absolvere, nisi prius eum instruat modo meliori, quo possit, & circumstantiae permittant. Si labore solum ignorantia mysteriorum, quorum notitia non est necessaria ad salutem necessitate medii, Confessarius debet eum monere de sua ignorantia, & si tempus non suppetat eum instruendi, sufficit ab eo exigere propositum capiendae instructionis, dum reconvaluerit; ac dein, postquam Confessarius eum jusserit pronunciare actum fidei circa mysteria, quae ignorat, poterit eum absolvere. C. B.

CASUS CVII. Poenitens quidam in Confessione mentitur.

R. Si mendacium hoc fuit factum cum deliberatione, & in materia gravi aut necessaria, Confessio est nulla & sacrilega, nisi ignorantia aut simplicitas poenitentem excuset. Si vero mendacium hoc absque deliberatione prolatum est, & in materia levi, Confessio est valida, nisi agatur de peccato veniali, quod solum & unicum poenitens confessus est, licet certus, se illud non commisisse; tunc enim Sacramentum nullum foret ex defectu materiae. *Lugo de poenit. disp. 14 n. 10. Diana, Rosig. & alii.* A priori Sacramentum esset validum, si mendacium nullam cum Confessione connexionem haberet. C. B.

Vide *Absolutio. Approbatio. Confessarius. Contritio.*